

Musiikkipäiväkotien esiopetuksen työsuunnitelma 2021-2022

Opetuskieli: suomi
Koulupiiri: Etelä-Sipoon koulupiiri
Yhteystiedot: Musiikkipäiväkotien POCO,
Joensuunraitti 59E, 01150 Söderkulla
puh: 050 302 6111
Lapsimäärä: 12

1. Kasvatuksen ja opetuksen arvot ja oppimiskäsitys

Esiopetus perustuu käsitykseen lapsuuden itseisarvoisesta merkityksestä. Jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisena kuin hän on. Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi, nähdäksi, huomioon otetuksi ja ymmärretyksi yksilönä ja yhteisönsä jäsenenä.

Lapsilla on oikeus oppia sekä rakentaa käsitystään itsestään ja maailmasta omien lähtökohtiensa mukaisesti.

Lapsilla on oikeus oppia leikkien ja iloita oppimastaan. Lasten aikaisemmat kokemukset ja taidot ovat osa heidän oppimisen polkuaan. Lasten erilaisuutta sekä erilaisia tapoja toimia ja oppia arvostetaan. Lasten käsityksiä ja mielipiteitä pidetään tärkeinä, ja he osallistuvat oppimisympäristöjen rakentamiseen sekä edellytystensä mukaan toiminnan suunnitteluun ja arviointiin. Lapsia rohkaistaan yhdessä tekemiseen ja yhteisöllisyyteen.

Jokaisella lapsella on oikeus hyvään opetukseen. Kannustava palaute ja oikeudenmukainen kohtelu kuuluvat hyvään esiopetukseen. Lapsilla on oikeus ilmaista itseään ja ajatuksiaan, käsitellä tunteita ja ristiriitoja sekä kokeilla ja opetella uusia asioita. Esiopetus tukee lasten kykyä ymmärtää arvoja, noudattaa terveellisiä elämäntapoja sekä kehittää tunteita ja kauneudentajuaan.

Esiopetuksen henkilöstön ja huoltajien yhteistyö auttaa turvaamaan lasten hyvinvointia.

Esiopetuksen henkilöstön avoin ja kunnioittava suhtautuminen erilaisiin perheisiin sekä kotien erilaisiin katsomuksiin, uskontoihin, perinteisiin ja kasvatusnäkökulmiin on rakentavan vuorovaikutuksen ja opetuksen perusta.

Esiopetuksessa noudatetaan kestävän elämäntavan periaatteita ja otetaan huomioon sen eri ulottuvuudet: sosiaalinen, kulttuurinen, taloudellinen ja ekologinen. Esiopetus toimintaympäristönä tukee lasten tasa-arvoisuutta. Siihen sisältyvät muun muassa

mielipiteiden ja sukupuolten tasa-arvo. Esiopetus edistää lasten mahdollisuuksia kehittää kykyjään ja tehdä valintoja ilman sukupuolesta johtuvia ennakko-odotuksia ja rajoituksia. Tasa-arvopyrkimyksiä täydentää laaja-alainen yhdenvertaisuuden periaate. Opetus on lapsia puoluepoliittisesti, uskonnollisesti ja katsomuksellisesti sitouttamaton. Esiopetusta ei saa käyttää kaupallisen vaikuttamisen kanavana. (EOPS luku 2.3, s. 15)

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet on laadittu perustuen oppimiskäsitykseen, jonka mukaan lapset omaksuvat uusia tietoja ja taitoja vuorovaikutuksessa toisten lasten, opettajien, eri yhteisöjen ja lähiympäristön kanssa. Oppiminen on kokonaisvaltainen tapahtuma, jossa toiminta, tunteet, aistihavainnot, keholliset kokemukset ja ajattelu yhdistyvät. Olennaista oppimisessa on lasten oma toiminta ja luottamus omiin mahdollisuuksiinsa oppijana. Lisäksi lasten tahdolla ja kehittyvällä taidolla toimia yhdessä on merkitystä oppimiselle. Lapset oppivat esiopetuksessa leikkien, liikkuen, tutkien, erilaisia työtehtäviä tehden, itseään ilmaisten sekä taiteisiin perustuvassa toiminnassa. Myönteiset tunnekokemukset, ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista.

Oppimisen lähtökohtana ovat kunkin lapsen aiemmat kokemukset ja hänen osaamisensa. On tärkeää, että uusilla opittavilla tiedoilla ja taidoilla on yhteys lasten arkeen ja kokemusmaailmaan. Esiopetuksen ohjatussa toiminnassa ja leikissä lapset opettelevat toimimaan yhteistyössä muiden kanssa ja asettamaan tavoitteita omalle ja yhteiselle toiminnalle. Lapsia kuunnellaan, kuullaan ja heidän kanssaan keskustellaan sekä ohjataan heitä ottamaan huomioon toiset. Näin lapsille syntyy kokemus ryhmän ja yhteisön jäsenyydestä. Tavoitteena on, että uusien tietojen ja taitojen oppiminen herättää lapsissa halun oppia lisää. (EOPS luku 2.4, s. 16)

Sipoon kunnan visio:

”Lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaamisella Sipoosta Suomen halutuin”

Perusteissa mainittua arvoperustaa tuetaan lisäksi Sipoon varhaiskasvatuksen arvoperustalla, jossa arvoina ovat:

- turvallisuus
- kiireettömyys
- toisten ihmisten ja luonnon kunnioittaminen ja niistä välittäminen

- suvaitsevaisuus

Esiopetuksen arvoperustassa otetaan myös huomioon huoltajilta esiin nousseet arvot:

- oppimisen ilo
- hyvä vuorovaikutus
- positiivinen ajattelu

Kaksikielisen ja luonnonriikkaan Sipoon painopisteinä ovat kieli, liikunta ja luonto, joiden avulla lasten hyvinvointia ylläpidetään.

Musiikkipäiväkoti Pocon esiopetuksen toiminta:

a) Arvoperustan ja oppimiskäsityksen omat tarkennukset:

Pocossa keskeistä on lapsen myönteisen minäkuvan ja terveen itsetunnon tukeminen. Lapselle tarjotaan myönteisiä oppimiskokemuksia kannustavassa ilmapiirissä. Häntä tuetaan niin että hän oppii kestämään pettymyksiä ja vastoinkäymisiä. Lapselle osoitetaan että hän on ainutlaatuinen ja tärkeä. Tavoitteena on, että lapsi oppii ottamaan toiset huomioon ja sisäistää hyviä tapoja. Hän opettelee ymmärtämään erilaisuutta ja toimimaan muiden kanssa erilaisissa tilanteissa. Pyritään siihen, että hänestä kasvaa rehellinen ja vastuuntuntoinen ihminen, joka osaa erottaa oikean ja väärän.

b) Arvojemme ja oppimiskäsityksen toteuttaminen käytännössä:

Lapsi harjoittelee yhteiselämän pelisääntöjä ja sitoutumista niihin yhdessä vertaisryhmän kanssa. Lapsi opettelee selviytymään arkipäivän tilanteista itsenäisesti. Hän harjoittelee ottamaan vastuun itsestään, tehtävistään ja tavaroistaan. Tavoitteena on, että lapsesta kasvaa ympäristöään kunnioittava ja siitä nauttiva lapsi. Hän oppii havainnoimaan ja järjestämään ympäristöään monipuolisesti, nauttimaan sen monimuotoisuudesta ja kauneudesta sekä tulee tietoiseksi oman toimintansa vaikutuksista.

2. Toimintakulttuuri

Toimintakulttuuri on historiallisesti ja kulttuurisesti muotoutuva tapa toimia, joka kehittyy esiopetusyhteisön vuorovaikutuksessa. Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat esiopetusta koskevat säädökset sekä opetussuunnitelman perusteissa ja paikallisissa suunnitelmissa määritellyt arvot, oppimiskäsitys sekä esiopetusta koskevat tavoitteet. Sitä muovaavat myös johtamisrakenteet ja käytännöt, henkilöstön ammattitaito sekä käytettävissä olevat tilat, välineet ja materiaalit. Toimintakulttuuri näkyy esiopetusyhteisön vuorovaikutuksessa, ilmapiirissä sekä pedagogisissa käytännöissä ja vaikuttaa aina lasten kohtaamaan

esiopetuksen laatuun. Hyvä toimintakulttuuri edistää oppimista ja hyvinvointia esiopetusyhteisössä. (EOPS luku 3.1, s. 22–23)

Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet:

1. Kaikille yhteinen esiopetus
2. Oppimisen ja oivalluksen ilo
3. Lapsi osallisena ja oman elämänsä toimijana
4. Hyvinvointi ja turvallinen arki

Toimintakulttuuri ja sen kehittäminen Pocossa

a) Miten toteutamme toimintakulttuuria periaatteiden 1-4 mukaan:

Painotamme vahvasti musiikkikasvatusta sekä taideaineita. Lapsen oppimisedellytysten parantaminen, myönteisen minäkuvan tukeminen. Siltä pohjalta lähtee kaikki muu: luovuus, empatia, eettisyys, kyky huomioida toiset, kantaa vastuuta ja myös kohdata vastoinkäymisiä. Tarjoamme lapselle mahdollisuuden kasvaa rauhassa ja kehittää luovuuttaan ja tietoisuuttaan. Pocossa pyritään lapsen fyysisen kehityksen edistämiseen, mielikuvituksen vahvistamiseen ja keskittymiskyvyn lisäämiseen. Pidämme tärkeänä sosiaalista kasvua, taitoa toimia yhdessä toisten kanssa. Haluamme tarjota kiireettömän ja hyväksyvän ilmapiirin.

- Otamme lapset mukaan toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.
- Turvallinen arki meillä Pocossa toteutuu hienosti hyvällä toiminnan suunnittelulla, pienryhmätoiminnalla ja riittävällä henkilömäärällä.
- Viikon aikana kaikki oppimisen alueet toteutuvat niveltäen yhteen pedagogisesti ohjatussa ja suunnitellussa leikissä. Lasten kysymykset ja mielenkiinnon kohteet ovat toiminnan lähtökohtana. Lapsi on mukana toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.

b) Miten kehitämme toimintakulttuuriamme:

- mm. henkilökohtaisessa suunnittelussa, tiimi- ja viikkopalaverissa, kuukausikokouksissa, työyhteisön pedagogisissa illoissa, henkilökunnan kehittämispäivissä, koulutuksissa ja yhteistyössä vanhempien kanssa.

c) Toimintakulttuuriamme vahvuudet ja kehittämisen kohteet:

Me Pocossa pyrimme lapsen fyysisen kehityksen edistämiseen, mielikuvituksen vahvistamiseen ja keskittymiskyvyn lisäämiseen. Tärkeää on sosiaalinen kasvu, taito toimia yhdessä toisten kanssa. Taiteet antavat hyvän maanperän tietoisuuden ja tunne-elämän kehittymiselle. Kiireettömän ja hyväksyvän ilmapiirin haluamme säilyttää siitä huolimatta, että meitä on monta. Toimintakulttuurimme vahvuutena on mm. kaunis ja monipuolinen luonto, tunnelmallinen Joensuuntila rakennuksineen, sekä vanhempien aktiivinen yhdessä toimiminen.

Toiminta ja opetus tapahtuu pääsääntöisesti pienryhmissä. Toimintakulttuurimme mukaisesti lapselle halutaan antaa rauhaa ja tilaa omaa leikkiä ja tutkimista varten. Uudet ideat ja toiveet otetaan huomioon ja kun niitä toteutetaan, jotain muuta karsitaan, jotta kiireettömyys säilyisi

arjessa. Päivittäisessä toiminnassa korostuu toisten kuunteleminen ja huomionottaminen. Aikuinen asettaa rajat, auttaa ja opastaa, on malli.

Kehittämisen kohteet:

- Pienryhmätoiminnan lisääminen
- Lisäkoulutus henkilökunnalle
- Lapsen osallistuminen toiminnansuunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin vielä enemmän.

d) Miten seuraamme:

Havainnoiden, keskustellen lasten ja aikuisten kanssa sekä lapsilta ja vanhemmilta saadun palautteen kautta. (esim. lasten kokoukset, kysely)

e) Meidän painotuksemme:

Painotamme musiikki- ja taidekasvatusta, koska leikkien, laulaen, soittaen, piirtäen, maalaten, muovailten, liikkuen ja myös vain rauhassa ollen lapsi kehittyy kokonaiseksi persoonaksi, jolla on kyky löytää oma paikkansa elämässä ja nauttia siitä. Kun hän saa itse tutkia, innostua, keksiä ja kokeilla, hänen uteliaisuutensa säilyy. Tarjoamalla hänelle mahdollisuuden rauhassa kasvaa ja kehittää tietoisuuttaan ja luovuuttaan, annamme hänelle hyvän ja välttämättömän kasvupohjan tulevaa elämää varten.

3. Oppimisympäristöt ja työtavat

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan esiopetuksessa tiloja, paikkoja, välineitä, yhteisöjä ja käytäntöjä, jotka tukevat lasten kasvua, oppimista ja vuorovaikutusta. Oppimisympäristöt muodostavat pedagogisesti monitahoisia ja joustavia kokonaisuuksia. Ne tarjoavat mahdollisuuksia leikkiin, luoviin ratkaisuihin ja asioiden monipuoliseen tarkasteluun lapsia motivoivia ja toiminnallisia työtapoja käyttäen.

Kehittämistä ohjaavat näissä perusteissa määritellyt arvoperusta, oppimiskäsitys sekä toimintakulttuurin kehittämiseksi asetetut tavoitteet. Lisäksi otetaan huomioon lasten osaaminen, heidän kiinnostuksen kohteensa ja yksilölliset tarpeensa sekä luvussa 4 kuvatut esiopetuksen toteuttamisen periaatteet. Oppimisympäristöjen tulee olla turvallisia ja

terveellisiä. Ne tarjoavat myös mahdollisuuksia leikkiä ja työskennellä rauhassa ja kiireettömässä ilmapiirissä. Oppimisympäristöissä kiinnitetään huomiota ergonomiaan, ekologisuuteen, esteettisyyteen, esteettömyyteen ja sekä tilojen valaistukseen, sisäilman laatuun, siisteyteen ja viihtyisyyteen.

Oppimisympäristöjä kehitetään niin, että ne edistävät vuorovaikutusta ja yhteisöllistä tiedon rakentumista. Yhteisesti sovitut säännöt ja toimintatavat luovat ilmapiiriltään turvallisen ja muita kunnioittavan oppimisympäristön. Monipuoliset oppimisympäristöt tukevat lasten aktiivisuutta, terveen itsetunnon ja sosiaalisten taitojen kehittymistä sekä oppimaan oppimisen taitoja ja tasa-arvoa. Lapset osallistuvat oppimisympäristöjen rakentamiseen. Heidän ideansa ja tuotoksensa näkyvät oppimisympäristöissä. Tämä tukee lasten osallisuutta ja antaa heille onnistumisen kokemuksia sekä vahvistaa vuorovaikutusta vertaisryhmän kanssa.

Oppimisympäristöinä käytetään ulko- ja sisätiloja, lähiluontoa ja rakennettua ympäristöä. Esiopetuksessa käytetään ja sovelletaan myös tieto- ja viestintäteknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi hyödynnetään eri yhteistyökumppaneiden, kuten kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntatoimen tarjoamia mahdollisuuksia. Lasten omia leikkikaluja, tieto- ja viestintäteknologisia laitteita ja muita välineitä voidaan käyttää huoltajien kanssa sovituilla tavoilla. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt muodostavat lapsille kokonaisvaltaisen oppimaiseman ja kannustavat aktiiviseen, yhteisölliseen ja itsenäiseen oppimiseen. (EOPS luku 3.2, s. 23–24)

Ohjattu ja lasten omaehtoinen leikki sekä havainnolliset, lasten aktiivisuutta ja luovuutta edistävät työtavat ovat olennainen osa esiopetuksen toimintaa. Työtapojen valintaa ja käyttöä ohjaavat esiopetukselle asetetut tehtävät ja tavoitteet sekä lasten tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Monipuolisilla työtavoilla tuetaan lasten kasvua ja oppimista, heidän laaja-alaisen osaamisensa (luku 2.5) kehittymistä sekä vahvistetaan heidän sosiaalisia taitojaan.

Esiopetuksessa työtavat ovat sekä oppimisen väline että opetteluun kohde - vähitellen kehittyvä taito, jota lapset tarvitsevat oppimisen polulla. Tämän vuoksi on tärkeää, että opettaja ohjaa lapsia kokeilemaan ja käyttämään erilaisia työtapoja ryhmissä, työpareina ja itsenäisesti. Lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun, työtapojen valintaan ja tekevät erilaisia

työtehtäviä. Tämä on arjen osallisuutta, jonka tavoitteena on tukea lasten aloitteellisuuden kehittymistä ja omaa vastuunottoa. Oppimista edistää se, että lapset ovat mukana miettimässä työskentelyn tavoitteita ja he tietävät, mitä heiltä odotetaan. Tehtyjen valintojen ja työskentelyn onnistumista arvioidaan yhdessä.

Leikkiessään lapset oppivat ja hahmottavat maailmaa. Tämän vuoksi leikki eri muodoissaan on keskeistä esiopetuksessa. Kokemukselliset ja toiminnalliset työtavat tarjoavat elämyksiä ja vahvistavat lasten oppimismotivaatiota. Tavoitteena on, että lapset käyttävät kaikkia aistejaan, liikkuvat, kehittävät muistiaan ja mielikuvitustaan sekä nauttivat oivaltamisesta. Oppimisen ja yhteisöllisten toimintatapojen kehittymisen tukemiseksi esiopetuksessa käytetään esimerkiksi erilaisia pelejä. Yhdessä työskenneltäessä lapsia rohkaistaan kyselemään, ihmettelemään, tutkimaan, päättelämään ja ratkaisemaan ongelmia sekä toimimaan tavoitteellisesti yhteisen päämäärän suuntaisesti. Lapsille järjestetään myös mahdollisuuksia kokeilla ja toimia itsenäisesti.

Monipuolisten työtapojen käyttö edellyttää, että oppimisympäristöissä on riittävästi erilaisia leikkiin ja opetteluun soveltuvia materiaaleja, havainto- ja työvälineitä sekä mahdollisuuksia käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa. Toimivat oppimisympäristöt tarjoavat tilaisuuksia eriyttää lasten työskentelyä. Onnistumisen kokemuksilla ja kannustavalla palautteella tuetaan lasten myönteisen itsetunnon kehittymistä. Tavoitteena on, että lasten halu kokeilla ja opetella vahvistuu ja heille syntyy luottamus siihen, että he pystyvät oppimaan uutta. Työtapoja kehitetään yhteisesti henkilöstön itsearviointin sekä lapsilta ja huoltajilta saadun palautteen perusteella. (EOPS luku 4.1, s. 28)

Oppimisympäristöt ja työtavat sekä niiden kehittäminen Pocossa

a) Oppimisympäristöjemme mahdollisuudet ja kehittämistarpeet:

Musiikkipäiväkoti Poco sijaitsee Joensuun tilalla rauhallisessa luonnonkauniissa maalaisympäristössä. Pihalta voi tehdä metsäretkiä ja luonnon tarjoamia mahdollisuuksia käytetään hyväksi viikoittain. Sijaitsemme meren läheisyydessä ja meillä on mahdollisuus käyttää Joensuuntilan maauimalaa ja sen tarjoamia peli-/leikkikenttiä.

Sisätilat on rakennettu entiseen Artturi Iivari Virtasen navettaan. Rakentamisessa ja sisustamisessa on pyritty kodinomaisuuteen, ja viihtyisän sekä esteettisesti kauniin päiväkodin luominen vanhaan perinteikkääseen rakennukseen on onnistunut hyvin.

Esiopetuksen aikana on käytössään erilaiset tilat aina tarpeen mukaan (esim. sali, ateljee ja verstaas). Leluja hankitaan harkiten ja ne eivät saa olla liian valmiita, vaan sellaisia, jotka antavat tilaa mielikuvitukselle. Tärkeimpiä hankintoja ovat laadukkaat kuvataide- ja askartelutarvikkeet, pelit ja erilaiset soittimet. Omien kirjojen lisäksi käytetään hyvin paljon kirjastoa.

Lukuvuoden aikana tehdään retkiä päiväkodin lähiympäristöön, teatteriin, ja kouluun. Lisäksi esikoululaiset osallistuvat konsertteihin, joita järjestetään sekä päiväkodissa että sen ulkopuolella. Esikoululaiset viettävät keväällä retkipäivän päiväkodin ulkopuolella esiopettajan kanssa.

Kehittämisen kohteet:

- Lasten osallistaminen oppimisympäristön suunnitteluun, toteuttamiseen ja siistinä pitämiseen (omista tavaroista huolehtiminen) entistä enemmän.

b) Työtajojemme mahdollisuudet ja kehittämistarpeet:

Työntekijöiltä edellytetään sitoutumista työhön, yhteistyöhalua, rehellisyyttä ja avoimuutta sekä tahtoa kuunnella ja kunnioittaa lasta sellaisena kuin hän on.

Käytämme monipuolisesti ja joustavasti Pocon sisä- ja ulkotiloja, sekä eri työtapoja, kuten ryhmätyötä, parityöskentelyä itsenäistä työskentelyä ja pedagogisesti suunniteltua ja ohjattua leikkiä. Jonkin verran käytämme

tieto- ja viestintäteknologiaa (mm. olemassa olevien iPadien hyödyntäminen)

C) Miten seuraamme:

Havainnoiden, keskustellen lasten ja aikuisten kanssa sekä lapsilta ja vanhempien saadun palautteen kautta. (esim. lasten kokoukset, asiakaspalautekysely)

4. Laaja-alainen osaaminen ja opetuksen eheyttäminen

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Laaja-alaisen osaamisen kehittyminen alkaa varhaislapsuudessa ja jatkuu läpi elämän. Se vahvistuu vähitellen oppimisen polun aikana eri tiedon- ja taidonaloihin liittyvässä opiskelussa sekä arjen toiminnassa ja vuorovaikutuksessa. Laaja-alaisen osaamisen tarve korostuu ympäröivän maailman muuttuessa. Ihmisenä kasvaminen, opiskelu ja työn teko sekä kansalaisena toimiminen edellyttävät nyt ja tulevaisuudessa laajaalaista, tiedonalarajat ylittävää osaamista.

Laaja-alaisen osaamisen kehittämisen tehtävä otetaan huomioon kaikessa esiopetuksen toiminnassa: toimintakulttuuria ja oppimisympäristöjä kehitettäessä sekä kasvatus- ja opetustyössä. Tehtävä perustuu valtioneuvoston asetuksen periaatteelle tarkastella opetusta kokonaisuutena. Sen toteutuminen edellyttää suunnitelmallista työskentelyä ja tavoitteiden toteutumisen arviointia sekä esi- ja perusopetuksen yhteistyötä.

Laaja-alaisen osaamisen kehittyminen edistää lasten kasvua yksilöinä ja yhteisönsä jäseninä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet tukevat heidän valmiuttaan suuntautua elinikäisen oppimisen polulle ja luovat pohjaa kestävästä elämäntavan omaksumiselle. Esiopetuksessa painopisteenä ovat kestävästä elämäntavan sosiaaliset ja kulttuuriset näkökulmat. Lasten laaja-alaisen osaamisen kehittymiseen vaikuttaa opeteltavia tietosisältöjä enemmän se, miten esiopetuksessa työskennellään, millaisiksi oppimisympäristöt rakennetaan sekä miten lasten oppimista ja hyvinvointia tuetaan. (EOPS luku 2.5, s. 16–19)

Laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet ja niiden suunnittelun periaatteet

Pocossa

a) Ajattelu ja oppiminen:

Suunnittelussa otamme huomioon mm. lasten ryhmäkoon, äidinkielen, erityistarpeet, kulttuurin, kokemukset, osaamisen ja historian.

Tavoitteet ovat mm. rohkaista ja auttaa lapsia kehittämään ajattelun ja oppimisen taitoja, vahvistamaan lasten luottamusta omaan osaamiseensa sekä oppia ymmärtämään ja arvostamaan erilaisuutta. Harjoitella vuorovaikutustaitoja, edistää luovaa ja kriittistä ajattelua, tukea muistin ja mielikuvituksen kehittymistä, tarjota elämyksiä, oivalluksia ja uuden löytämisen iloa. Lapsia kannustetaan kokeilemaan ja opettelemaan uusia asioita, sekä kysymään ja kyseenalaistamaan. Tuetaan muistin ja mielikuvituksen kehittymistä. Pocossa esim, muskarit, päivittäiset musisoinnit, satutuokiot, lorut, draamaleikit, pelit, leikit, liikkuminen tukevat lasten oppimista. Toimintaa dokumentoidaan, siitä keskustellaan, ja jaetaan yhteisiä onnistumisen kokemuksista.

b) Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu:

Suunnittelussa otamme huomioon mm. lasten ryhmäkoon, äidinkielen, erityistarpeet, kulttuurin, kokemukset, osaamisen, perheiden perinteet ja tavat.

Yhdessä harjoitellaan vuorovaikutus- ja ilmaisutaitoja. Luomme uusia kaveruussuhteita, ratkaisemme rakentavasti ongelmatilanteita. Pocossa meillä on käytössä Askeleittain-materiaali. Yhteisissä juhlissa ja leikeissä lapset harjoittelevat erilaisissa tilanteissa toimimista turvallisesti eri kavereiden kanssa. Lapsia kohdellaan arvostavasti ja heitä ohjataan ystävällisyyteen ja hyviin tapoihin.

Lasten kanssa tutustutaan lähiympäristöön, mm. koulu, kirjasto, seurakunta, kauppa ja metsä. Toimintaa mm. dokumentoidaan, siitä keskustellaan, ja jaetaan yhteisiä onnistumisen kokemuksista.

c) Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot:

Itsestä huolehtiminen, terveyden ja turvallisuuden sekä arjen teknologian hallintaan liittyvät taidot ovat tärkeitä kaikille. Pocossa lapsia ohjataan huolehtimaan itsestä, toisista, omista tavaroista ja yhteisestä ympäristöstä, heidän edellytysten mukaisesti. Opetellaan terveyden ja turvallisuuden, sekä teknologian hallintaan. Monipuolinen ja riittävä liikunta on edellytys lasten oppimiselle ja hyvinvoinnille.

d) Monilukutaito:

Pocossa tuemme lapsen monilukutaidon kehittymistä yhteistyössä huoltajien kanssa. Se on taitoa ymmärtää ja tulla ymmärretyksi. Lasta opetetaan suhtautumaan maailmaan saman aikaa avoimesti ja terveen kriittisesti. Esim askeleittain tuokiot, teatteri, draamaharjoitukset tukevat lasta osallisuuteen.

e) Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen:

Pocossa yhteistyössä kodin kanssa edistämme lasten tieto- ja viestintä-tekniologista osaamista. Tutustumme ja kokeilemme erilaisia tieto- ja viestintäteknologisia välineitä, palveluita ja pelejä. Teemme omia elokuvia, otamme valokuvia, ja käytämme tablettia oppimisvälineenä. Lisäksi tutkimme yhdessä mitä media tarkoittaa. Tavoitteena on saada lapset innostumaan mediasta ja käyttämään erilaisia viestintämuotoja.

f) Osallistuminen ja vaikuttaminen:

Pocossa toimintaa suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhdessä lasten, henkilökunnan ja vanhempien kanssa. Kun lapset ovat mukana vaikuttamassa, he oppivat samalla hahmottamaan yhteisten sääntöjen, sopimusten ja luottamuksen merkitystä. Lasta arvostetaan, heidän ajatuksia kuullaan ja kannustetaan auttamaan toisia.

Yhteistyö esiopetuksen aikana ja siirtymävaiheissa sekä yhteistyökumppanit:

a) Yhteistyö esiopetuksessa:

Pocon henkilökunta tekee päivittäin tiivistä yhteistyötä yli ryhmärajojen. Opetus ja kasvatustoteutus elävissä arjessa. Esikouluopettaja suunnittelee esiopetusryhmän toiminnan ottaen huomioon koko talon toiminnan. Joka toinen kuukausi kaikilla työntekijöillä on yhteinen iltakokous. Viikoittain pidetään ryhmien omat tiimipalaverit. Talon kokoukset, jossa on mukana edustaja jokaisesta ryhmästä pyritään pitämään joka toinen viikko tai tarpeen mukaan.

b) Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö:

"Lapset iloitsevat siitä, että heille tärkeät ihmiset viihtyvät yhdessä. Pocon työntekijöillä ja lasten vanhemmilla on ollut monta yhteistä hauskaa hetkeä, välillä lasten kanssa, välillä aikuisten kesken. Samalla, kun nautimme yhdessäolosta, luomme paremmat edellytykset kasvatustehtävällemme. Hyvä tunnelma ja yhteiset päämäärät eli huvi ja hyöty koituvat yhteisten lastemme hyväksi."

Lainaus on Pocon alkuperäisestä esitteestä ja samat ajatukset ohjaavat työtämme edelleen.

Haluamme rohkaista vanhempia keskustelemaan kaikesta päiväkodin toimintaan liittyvästä avoimesti ja välittömästi silloin, kun asia on ajankohtainen. Tahdomme kuulla kaikki toiveet, ideat ja parannusehdotukset, jotta voimme ottaa vanhempien mielipiteet huomioon päätöksissä tehdessämme.

Esiopetukseen liittyvistä asioista tiedotetaan Wilman kautta, päiväkodin ilmoitustaululla, sähköpostilla, ja keskustelemalla tuonti- ja hakutilanteissa tarpeen mukaan. Lukuvuoden aikana järjestetään vanhempainiltoja ja talkootoimintaa sekä joulun- ja kevätjuhlat. Vanhemmille tarjotaan kahvit isänpäivänä ja äitienpäivänä. Lisäksi vanhemmat ovat tervetulleita seuraamaan toimintaa aina halutessaan omien aikataulujensa mukaisesti. Muita tilaisuuksia suunnitellaan yhdessä kunkin kauden aikana. Lukuvuoden aikana pyritään

jokaisen vanhemman kanssa käymään kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen liittyviä keskusteluja kahden kesken sekä syksyllä että keväällä. Vanhemmilla on mahdollisuus osallistua suunnitteluun ja toimia Pocon hallituksessa ja vanhempaintoimikunnassa.

Pocon oma esiopetustyösuunnitelma on vanhempien nähtävillä ilmoitustaululla.

c) Yhteistyö siirtymävaiheissa:

Keväisin on koulussa siirtopalaveri jossa esikouluopettaja tapaa koulun henkilöstön.

d) Yhteistyökumppanit:

-Lukuvuoden aikana lapsilla on mahdollisuus osallistua Porvoonseudun musiikkiopiston järjestämille piano- ja kitaratunneille sekä Porvoon Taidekoulun tarjoamille kuvataide tunneille. Nämä tunnit ovat vapaaehtoisia ja palveluntuottajat laskuttavat niistä erikseen. Tunneille voi osallistua esiopetusajan jälkeen.

-Sipoon suomenkielinen seurakunta järjestää toimintaa muutaman kerran vuodessa painottuen kirkollisiin juhlapyyhiin. Lisäksi esikoululaisilla on ollut mahdollisuus tutustua kirkkoon ja sen historiaan.

-Sipoon esikouluopettajat kokoontuvat noin neljä kertaa vuodessa keskustelemaan ajankohtaisista asioista.

-kouluun tutustumiskäynnit

-koulunterveydenhoitaja tapaa esikoululaiset

- koulun erityisopettaja tulee tekemään äidinkielen- ja matematiikan taso tehtävät.

-koulun erityisopettajaa tukee esikoululaisia tarvittaessa

-koulupsykologin palvelut

Projektit ja hankkeet Musiikkipäiväkotit Pocossa

Emme vielä tiedä olemmeko mukana ulkopuolisissa projekteissa/hankkeissa tämän lukuvuoden aikana.

Arviointi opetuksen ja oppimisen tukena

Arvioinnin kaksi tehtävää esiopetuksessa:

- arvioinnin avulla suunnitellaan ja kehitetään opetusta
- arvioinnilla tuetaan kunkin lapsen hyvinvointia, kasvua ja oppimista

Arviointi on havainnoinnin, dokumentoinnin, arviointipäätelmien ja palautteen muodostama kokonaisuus, johon osallistuvat opettajien lisäksi muu esiopetuksen henkilöstö sekä lapset ja huoltajat.

Esiopetuksen tehtävänä on edistää yhteistyössä huoltajien kanssa lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Tavoitteellisen ja lasten kehitystä tukevan opetuksen edellytyksenä on, että opettaja saa tietoa lasten aiemmista kasvuympäristöistä, kehitymisestä ja oppimisesta

sekä mielenkiinnon kohteista. Keskeisiä tiedonlähteitä ovat lapsen huoltaja, aiemman varhaiskasvatuksen henkilöstö sekä lapsi itse. Esiopetuksen opettaja hyödyntää tietoja lapsen henkilökohtaisten tavoitteiden suunnittelussa yhteistyössä huoltajan ja lapsen kanssa. Suunnittelun apuna voidaan käyttää lapsikohtaista esiopetuksen oppimissuunnitelmaa. Opettaja seuraa kunkin lapsen kehittymistä ja oppimista esiopetuksen aikana. Seurannan kohteena ovat lasten työskentely, käyttäytyminen ja heidän oppimisensa edistyminen eri tiedon- ja taidonaloilla. Seuranta perustuu jatkuvaan havainnointiin sekä monipuoliseen dokumentointiin. Lasten tekemät työt ja omat kokemukset ovat osa dokumentointia ja arviointia. Myös huoltajan havainnot lapsensa oppimisesta ja hyvinvoinnista ovat tärkeitä. Kootun seurantatiedon ja siitä johdettujen arviointipäätelmien pohjalta opettaja suuntaa opetusta ja oppimisympäristöjä sekä lasten mahdollisesti saamaa tukea.

Opettaja ja lasta ohjaava muu henkilöstö antavat lapsille päivittäin rohkaisevaa ja kannustavaa palautetta lasten vahvuuksista ja kehittämisalueista. Koottua dokumentaatiota käytetään niin, että kukin lapsi voi havaita edistymistään. Tämä rakentaa lasten myönteistä käsitystä itsestään oppijana. On tärkeää, että huoltajat saavat usein palautetta lapsensa työskentelystä, käyttäytymisestä ja oppimisen edistymisestä, jotta he voivat osaltaan tukea lastaan.

Esiopetuksessa kehitetään lasten edellytyksiä itsearviointiin. Lapsia rohkaistaan kuvaamaan, mistä he esiopetuksessa pitävät, missä he ovat omasta mielestään onnistuneet ja mitä he haluaisivat opetella jatkossa. Opettaja ohjaa lapsia myös pohtimaan yhteisten tehtävien onnistumista. Lasten oppimisen polun aikana vähitellen kehittyvä itsearviointitaito on osa oppimisen taitoja.

On tärkeää, että tarpeelliset tiedot kunkin lapsen esiopetuksen aikaisesta työskentelystä sekä kasvun ja oppimisen etenemisestä ovat opettajan käytettävissä lapsen siirtyessä ensimmäiselle luokalle. Tämä varmistetaan esiopetuksen ja koulun henkilöstön sekä huoltajien ja lasten yhteistyöllä. Tietojen siirtämisessä voidaan hyödyntää esiopetuksen aikana koottuja kunkin lapsen etenemistä kuvaavia dokumentteja sekä lapselle mahdollisesti laadittua oppimissuunnitelmaa tai HOJKSia. Opetuksen järjestäjä vastaa toimivien siirtymävaiheen käytäntöjen luomisesta. Tietojen siirrossa noudatetaan voimassa olevia säännöksiä. (EOPS luku 4.2, s. 29)

Arviointikulttuurin kehittämisen tavoitteet Musiikkipäiväkoti Pocossa lukuvuonna 2021–2022 ja niiden toteutumisen seuranta

Alkukartoitukset:

tehdään esiopetusvuoden alkaessa kaikille esiopetuslapsille. Arjessa havainnoidaan, seurataan ja kiinnitetään huomiota lapsen hyvinvointiin, kasvuun ja kehittymiseen.

Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma (LEOPS) keskustelut:

pidetään syksyllä ja keväällä; Havainnoinnin kohteena ovat lapsen vahvuudet oppijana, lapsen kielelliset taidot, lapsi sosiaalisena sekä arjentoimijana. (työskentely, käyttäytyminen, oppiminen ja hyvinvointi). Pohjana käytetään tietoa aiemmista kasvuympäristöistä, kehittymisestä ja oppimisesta sekä mielenkiinnon kohteista.

Henkilökunnan itsearviointi:

Henkilökunnan itsearviointia tehdään keskustelun avulla. Arvioinnin kohteena ovat työtavat, tavoitteiden saavuttaminen, toiminta, tiimityö ja työyhteisön kehittyminen. Tärkeää on myös arvioida prosesseja, ilmiöitä ja toimintakultturia sekä sen muutoksia. Arviointia peilataan opetussuunnitelman arvoihin.

Lasten itsearviointi:

Lasten itsearviointia lähestytään vahvuuksien kautta. Lisäksi voidaan käyttää apuna erilaisia dokumentaatio tapoja/-välineitä. (tabletit, valokuvat, videot, piirustukset, maalaukset, askartelut, haastattelut jne.) Arvioinnin kohteena ovat tehdyt työt, omat kokemukset (omat vahvuudet, onnistumiset, haasteet), oma oppiminen, kehittyminen ja hyvinvointi. Käytössä kasvun kansio.

Lapset arvioivat omaa oppimistaan hymynaama-tehtävällä kaksi kertaa lukuvuoden aikana.

Lapsiryhmän itsearviointi:

Lapsiryhmän itsearviointia tehdään keskusteluina ja erilaisten menetelmien avulla arjen toimintojen yhteydessä.

Vertaisarviointi:

Lapset antavat toisilleen palautetta arjen erilaisissa tilanteissa ja toiminnoissa. Aikuinen mahdollistaa ja ohjaa palautteen antamista tarpeen mukaan.

Tiimiarviointi:

Tiimiarviointia tehdään viikkopalaverien yhteydessä ja vuosittain esimiehen kanssa.

Kehityskeskustelut:

Jokainen työntekijä käy vähintään kerran vuodessa kehityskeskustelun oman esimiehensä kanssa.

Huoltajilta saatava palaute:

Huoltajilta kerätään palautetta noin kerran vuodessa. Lisäksi huomioidaan tuonti- ja hakutilanteet myös palautteenantotilanteina.

Osallistumistodistus:

Esiopetukseen osallistunut lapsi saa osallistumistodistuksen.
Päiväkodin esimies allekirjoittaa osallistumistodistuksen.

Vuosikalenteri/Vuosikello:

Vuosikelloon kirjataan vuosittain toistuvat toiminnot, tiedonsiirrot, kartoitukset, 6-vuotistarkastukset, arvioinnit, kehityskeskustelut.

Lapsilta saatava palaute työtavoista:

Lapsilta kysytään palautetta teematyöskentelystä/projektityöstä. Palautteessa arvioidaan prosessi: suunnittelu-toteutus-arviointi -vaiheet

Tiedonsiirrot:

Tiedonsiirron nivelvaiheet ovat varhaiskasvatuksesta esiopetukseen, esiopetuksesta mahdollisesti toiseen esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen.

Yksikkökohtainen Työsuunnitelma tehdään vuosittain. Se hyväksytään koulutusjaostoissa.

Yksikkökohtainen Toimintakertomus tehdään vuosittain. Se hyväksytään koulutusjaostoissa.

6. Opetuksen yhteiset tavoitteet ja oppimiskokonaisuudet

Esiopetus on luonteeltaan eheytettyä opetusta, joka muodostuu eri laajuisista ja eri tavoin toteutetuista oppimiskokonaisuuksista. Oppimiskokonaisuuksien toteuttamisen lähtökohtina ovat lasten kiinnostuksen kohteet sekä tässä luvussa kuvatut opetukselle asetettavat yhteiset tavoitteet (kuvio 1). Yhteiset tavoitteet perustuvat eri tiedon- ja taidonaloista nouseviin, esiopetuksen kannalta oleellisiin opetuksen tavoitteisiin sekä laaja-alaiselle osaamiselle asetettuihin tavoitteisiin. Yhteiset tavoitteet ovat opettajan työtä ohjaavia tavoitteita. Oppimiskokonaisuuksina toteutetun opetuksen tavoitteena on tukea lasten kokonaisvaltaista kasvua ja hyvinvointia sekä tarjota monipuolinen perusta heidän osaamisensa edistymiselle. Leikki ja muut lapsille ominaiset tavat oppia ja työskennellä ovat opetuksen ja toiminnan lähtökohtana. Oppimiskokonaisuuksien kesto ja toteutustapa vaihtelevat valitun aihepiirin, tilanteen ja lasten oppimisen etenemisen mukaan. Lapset osallistuvat oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun ja toteutumisen arviointiin opettajan ohjauksessa. On tärkeää, että jokaisella lapsella on mahdollisuus oppia ja työskennellä omaan tahtiinsa sekä kehittää taitojaan vuorovaikutuksessa toisten lasten, opettajan ja muun henkilöstön kanssa monipuolisissa oppimisympäristöissä. Oppimiskokonaisuuksien tehtävä on tarjota lapsille uusia ja innostavia oppimiskokemuksia sekä mahdollisuuksia työskennellä kullekin lapselle sopivia oppimisen haasteita sisältävien tehtävien parissa. Opetuksessa otetaan huomioon lasten erilaiset tuen tarpeet ja annetaan lapsille riittävästi tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. (EOPS luku 4.3, s. 30–38)

7. Opetuksen yhteiset tavoitteet ja oppimiskokonaisuudet meidän esikoulussamme:

Esiopetusta annetaan omalla äidinkielellä suomeksi. Esiopetusryhmässä toimii suomenkielinen opettaja, ja hän käyttää kaikissa tilanteissa omaa äidinkieltään. Opetus perustuu Sipoon yleiseen esiopetussuunnitelmaan ja Pocon oman toimintasuunnitelmaan integrointina suurimmalta osalta eri oppiaineiden aihekokonaisuuksiin. Oppimisen alueiden sisällöt nivotaan ohjattuun leikkiin ja tavoitteiden toteutumista arvioidaan systemaattisesti.

a) Ilmaisun monet muodot:

Taidekasvatus

Lapsi tarvitsee varhaisvuosinaan aikaa ja tilaa omalle luovuudelle – musiikki ja kuvataide ovatkin luonnollinen osa Pocon arkea. Esikoululaiset osallistuvat viikoittain heille järjestettyyn muskariopetukseen. Maksullista kuvataideopetusta voi saada esiopetusajan jälkeen. Lapsi voi aloittaa valitsemansoitintenopetuksen.

Musiikki

Elämysten ja onnistumisen kokemusten kautta oppiminen on riemukas tapahtuma. Sen keskipisteenä on lapsi, jota kuunnellaan ja tarkkaillaan hänen osallistuessaan aktiivisesti oppimisprosessiin. Muskarihetket tarjoavat haasteita, jännitystä ja mahdollisuuksia, rauhaa yhdessäoloa ja esteettistä mielihyvää.

Muskaritoiminnan tavoitteena on musiikillisten tietojen ja taitojen kehittäminen ja musiikin avulla lapsen yleisen kehityksen ja kokonaispersoonallisuuden tukeminen. Tuntien aikana musisoidaan mahdollisimman monella eri tavalla: laulaen, soittaen, kuunnellen ja liikkuen musiikin mukaan. Samalla opitaan musiikin perusasioiden, kuten melodian, rytmin, dynamiikan, sointiväriin, harmonian ja muodon alkeita.

Lapselle oppiminen leikin ja elämysten kautta on luontaista ja helppoa. Pocon muskareiden päätarkoitus ei ole kuitenkaan lapsen musiikillisten taitojen kehittäminen huippuunsa. Tärkeintä on tuottaa nautintoa ja virkistystä sekä luoda rakkaus musiikkiin. Musiikki herättää voimakkaita tunteita ja antaa jokaiselle lapselle kanavan purkaa niitä sekä käyttää omaa persoonallista luovuuttaan.

Kuvataide

Esikoulussa huomioidaan vahvasti myös kuvataiteet. Erilaiset projektit kuuluvat isona osana Pocon toimintaan. Opetus on opetussuunnitelmaan perustuvaa, kuitenkin joustavasti taiteen opetusosioista ja tapaamiskerroista muotoutuvaa projektiivista oppimista. Tämän lisäksi maksullista kuvataideopetusta ryhmässä voi saada esiopetusajan jälkeen. Tästä opetuksesta vastaa kuvataideopettaja.

b) Kielen rikas maailma:

Kieli on kommunikaation ja vuorovaikutuksen väline kaikessa toiminnassa. Sen vuoksi on ensiarvoisen tärkeää, että kaikissa varhaiskasvatuksen hoito-, kasvatus- ja opetustilanteissa käytetään mahdollisimman hyvää ja tarkkaa kieltä.

Esiopetusta annetaan lapsen omalla äidinkielellä. Opetus perustuu Sipoon yleiseen esiopetussuunnitelmaan ja se tapahtuu suurimmalta osalta eri oppiaineiden integrointina aihekokonaisuuksiin. Kaikki oppimisen alueet toteutuvat niveltyn yhteen pedagogisesti ohjatussa ja suunnitellussa leikissä.

Esiopetusajan jälkeinen varhaiskasvatustoiminta toteutetaan Pocossa kahdensuuntaisen toiminnallisen kielikylpymallin mukaan.

Lisäksi toimimme kuten Sipoon kunnan esiopetuksen opetussuunnitelmassa (2016)

c) Minä ja meidän yhteisömme:

Lasten elinpiiri laajenee heidän kasvaessaan. Kodin perinteiden, toimintamallien, arvojen ja katsomusten lisäksi lapset kohtaavat toisenlaisia tapoja ajatella ja toimia. Esiopetuksen tehtävä on vahvistaa lasten valmiuksia ymmärtää yhteiskunnan monimuotoisuutta ja toimia siinä. Aihetta lähestytään historiallisesta ja yhteiskunnallisesta sekä etiikan ja katsomusten näkökulmista. Lähiyhteisön menneisyyttä sekä ajankohtaisia asioita pohtimalla suunnataan lasten mielenkiintoa yhteiskunnallisiin asioihin. Arjen eettisten valintojen pohdinta sekä omien tunteiden kehittäminen ja rakentavan käyttäytymisen harjoittelu vahvistavat lasten vuorovaikutustaitoja. Tutustuminen lähiyhteisön tapoihin sekä uskontoihin ja muihin katsomuksiin yhdessä kokonaisuuden muiden tavoitteiden kanssa tukee lasten kulttuurisen osaamisen ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä sekä ajatteluun ja oppimiseen liittyvää laaja-alaista osaamista. Opetuksessa toimitaan yhteistyössä huoltajien kanssa kunkin perheen taustaa, katsomuksia ja arvoja kuullen.

d) Tutkin ja toimin ympäristössäni

Lasten toimintaympäristö - lähiluonto ja rakennettu ympäristö sekä muut esiopetuksen oppimis-ympäristöt - tarjoavat runsaasti aineksia lasten oppimiselle. Erityisen tärkeää on opetuksen liittäminen lasten kokemusmaailmaan ja heidän toimintaympäristöönsä. Tämä auttaa matemaattisten taitojen opettelussa sekä teknologia ja ympäristökasvatusten toteuttamisessa.

Toimintaympäristöön liittyvät havainnot, kokemukset ja tiedot, niiden jäsentäminen ja kuvaaminen auttavat lapsia kehittymään ajattelijoina ja oppijoina. Kehittyvä taito nimetä asioita sekä ymmärtää ja käyttää erilaisia käsitteitä edistää lasten monilukutaitoa. Esiopetuksen tehtävänä on tukea lasten matemaattisen ajattelun kehittymistä ja kiinnostusta matematiikkaan. Tehtävänä on myös vahvistaa lasten luonnontuntemusta ja luontosuhdetta sekä tutustua arjen teknologiaan. Esiopetuksessa tutustutaan tutkivaan oppimiseen havainnoimalla ja tutkimalla ympäristöä sekä kokeilemalla ja päättelemällä.

e) Kasvan ja kehityn:

Itsestä huolehtiminen ja siihen liittyvät arjen taidot ovat osa esiopetuksen tavoitteena olevaa laaja-alaista osaamista. Kehittyäkseen tällä osaamisen alueella lapset tarvitsevat kokemuksia, tietoja ja pohdintaa, joiden pohjalta heidän arvostuksensa ja taitonsa voivat vähitellen kehittyä. Esiopetuksessa tehtävää lähestytään liikunnan, ruuan, kuluttajuuden, terveyden sekä turvallisuuden näkökulmista.

Esiopetuksen tehtävänä on luoda pohjaa terveyttä ja hyvinvointia arvostavalle ja liikunnalliselle elämäntavalle sekä kehittää lasten terveysosaamista ja turvataitoja. Lisäksi tehtävänä on edistää kestävään elämäntapaan kuuluvia ruoka-, kulutus- ja puhtaustottumuksia.

8. Esiopetuksen työajat lukuvuonna 2021-2022

Lukuvuoden 2021-2022 työ- ja loma-ajat

Sivistysvaliokunta on vahvistanut seuraavat työajat ja lomat kunnan opetustoimeen kuuluvissa peruskouluissa ja lukioissa lukuvuonna 2021-2022

Syyslukukausi: 10.8.2021- 21.12.2021

Syysloma: 20.10.2021- 22.10.2021

Joululoma: 22.12.2021- 9.1.2022

Kevätlukukausi: 10.1.2022- 4.6.2022

Talviloma: 21.2.2022- 27.2.2022

Lomapäivät: Kiirastorstai 14.4.2022 ja Helatorstain jälkeinen
perjantai 27.5.2022

Päivittäiset työajat klo 9:00-13:00

Esikoulun ulkopuolella annettava opetus/ulkopuoliset oppimisympäristöt/ sekä poikkeava esikoulutyön järjestäminen

Soitinopetus ja kuvataideopetus mahdollisuus

Taidekoulun ja Musiikkiopiston tunnit on mahdollista valita esiopetusajan ulkopuolelle

Toiminnallinen kielikylypy

Esiopetusajan jälkeen järjestettävä varhaiskasvatustoiminta toteutetaan Pocossa kahdensuuntaisen toiminnallisen kielikylypymallin mukaisesti.

Retket

Lukuvuoden aikana pyritään tekemään retkiä metsään, päiväkodin lähiympäristöön, teatteriin, kirjastoon ja kouluun. Lisäksi esikoululaiset pyrkivät osallistuvat konsertteihin, joita järjestetään sekä päiväkodissa että sen ulkopuolella. Esikoululaiset viettävät keväällä retkipäivän päiväkodin ulkopuolella esiopettajan kanssa.

Tutustumiskäynnit tulevaan kouluun

Esikoululaiset pyrkivät tutustumaan kouluun noin kaksi kertaa lukuvuoden aikana. Vierailujen tavoitteena on tutustua koulun tiloihin ja toimintaan, sekä osallistua oppitunneille. Lisäksi on kouluun tutustumispäivä keväällä 2022. Esikouluopettaja on yhteydessä koulujen opettajiin aina tarpeen mukaan.

Erityiset opetustilanteet, esi- ja alkuopetuksen yhteistyö, oppimista ja hyvinvointia edistävä esikoulutyön järjestäminen, muu esikoulupäivän järjestäminen

MUSIIKKIPÄIVÄKOTI POCON KIUSAAMISEN EHKÄISYN SUUNNITELMA

1. MITÄ KIUSAAMINEN ON?

Kiusaaminen on toistuvaa ja siinä kiusaajan ja kiusatun roolit ovat epätasa-arvoisia. Kiusaaminen on tietoista toimintaa ja sillä on vahingoittamisen tarkoitus. Kiusaajia voi olla yksi tai useampi. Kiusaamisen vuoksi lapsi tuntee itsensä muita huonommaksi, uhatuksi tai torjutuksi. Se voi olla suoraa tai epäsuoraa käyttäytymistä; sanoja, tekoja, puheita ym. Riidassa osapuolet ovat tasa-arvoisia. Lapsen pitää tulla kuitenkin kuulluksi, jos hän on itse sitä mieltä, että häntä kiusataan. Aikuisen kanssa voidaan yhdessä miettiä, onko kyseessä kiusaaminen vai esim. riitatilanne.

Kiusaamisen muodot:

*** FYYSINEN**

Lyöminen, pureminen, nipistely, repiminen, potkiminen, toisen luvaton koskettaminen, estäminen, päälle astuminen, tavaroilla viskely, tökkiminen jne.

***PSYKKINEN**

Leikin ulkopuolelle sulkeminen, supattelu, puhumattomuus, huomiotta jättäminen, eleet ja ilmeet, leikin rikkominen jne.

***VERBAALINEN**

Nimittely, haukkuminen, lällättely, haistattelu, uhkailu, kiristäminen, puhumattomuus jne.

2. MITEN KIUSAAMISTA EHKÄISTÄÄN POCOSSA?

- Kasvattaja havainnoi lasten leikkejä
- Leikkitaitojen opettelu, kasvattaja on mukana leikeissä
 - Välillä kasvattaja päättää leikkiryhmien osallistujat
 - Kaveri- ja tunnetaitojen harjoittelu
- Opetuksellinen toiminta Askeleittain-ohjelma 5-6 vuotiaille, Kompisväskan pienemmille
 - Lasten kanssa keskustelu, mikä on kiusaamista ja mikä on riitatilanne tai tahaton teko.
- Sanallistetaan tekoja eli ” Kaveri siis satutti sinua” – ei sanota, että ”Kaveri kiusasi sinua.”
 - Yhteisten sääntöjen sopiminen lasten kanssa; myös sanktioiden miettiminen sääntörikkomuksista

- Vanhempien kanssa avoin keskustelu, kuullaan myös lapsen kotona kertomaa ja suhtaudutaan siihen vakavasti

→ kasvatuskumppanuus

- Kiusaajan kanssa keskustelu ja positiivisista asioista palkitseminen (=kiittäminen ja kehuminen)
- Pienryhmätoiminta

3. MITEN KIUSAAMINEN HUOMATAAN JA SIIHEN PUUTUTAAN?

Kasvattajien aktiivinen lasten havainnointi ja läsnäolo. Lasten kuuleminen ja aktiivinen kuunteleminen. Kasvattaja selittää ja ohjaa tilannetta aina tarvittaessa. Keskustellaan myös kiusaamisen ja riitatilanteen tai tahattoman teon (vahingon) eroista. Vanhempien kuuleminen ja siihen reagoiminen. Kiusaamiseen puututaan heti, kun sen olemassaolo havaitaan.

4. MITEN KIUSAAMISTA KÄSITELLÄÄN?

Keskustellen lasten/ lapsen kanssa. Kirjojen, leikkien, tunnekorttien kautta aihetta käsitellen, Askeleittain -ohjelma apuvälineenä. Anteeksi pyytämisen opetteleminen. Koko henkilökunnan kanssa keskustellen, jotta kaikkien ryhmien aikuiset kiinnittävät huomiota esim. ulkoilutilanteissa lasten vuorovaikutukseen.

Vanhempiin ollaan yhteydessä, mikäli henkilökunta toteaa kiusaamista tapahtuneen. Asia otetaan käsittelyyn myös vanhemmilta tulleen kiusaamisepäilyn takia.

Yhteyttä otetaan sekä kiusatun että kiusaajan vanhempiin erikseen.

5. MITEN EHKÄISYN ONNISTUMISTA ARVIOIDAAN?

Suunnitelman toteutumista tarkastellaan vuosittain. Tiimit käyvät oman ryhmänsä tilanteet läpi viikkopalaverissa ja sen lisäksi niitä käsitellään tarvittaessa henkilökunnan pedagogisissa kokouksissa.

9. Lapsen kasvun ja oppimisen tuki/Oppilashuolto

Esiopetuksen oppilashuolto on lapsen kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista huolehtimista ja tukemista. Sitä toteutetaan yhdessä vanhempien kanssa. Tavoitteena on luoda terve ja turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö, tunnistaa varhaisessa vaiheessa mahdolliset lapsen kehitykseen ja oppimiseen estävästi vaikuttavat tekijät ja puuttua niihin. Kouluterveydenhoitaja, koulun erityisopettaja ja erityislastentarhanopettajat seuraavat esiopetuksessa olevien lasten kehitystä. Tarvittaessa lapsi ohjataan tarkempaa arviota varten esim. koulupsykologille tai puheterapeutille. Tarvittavassa esikouluopettajat konsultoivat myös koulupsykologin kanssa. Lasten fyysiseen terveyteen liittyvä hoito tapahtuu neuvolan kautta.

10. Musiikkipäiväkotiki Pocon esiopetuksen henkilökunta ja lapsimäärä

lukuvuonna 2021–2022

Lapsimäärä: esikoululaisia 12

Tarja Toivonen, varhaiskasvatuksen opettaja

Pia Grahn, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Pia Martin, varhaiskasvatuksen opettaja